

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. I. Quæ ejus neceßitas, & quantitas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

ad omnia repetenda, posse eum absolvi, auditum
 men peccatis ab ultima confessione factis, cum
 obligatione, ut melius faciat. Ita *Laym. l. 1. c. 1. §. 1.*
4. v. Dian. p. 3. t. 4. R. 108. ubi addit ex *Navar. l. 1. c. 1. §. 1.*
Beja. Vasq. Regim. tom. 1. l. 6. ca. 5. §. 3. n. 133. & *Sancio*, et si ex errore culpabili mortaliter, quod
 tum tale, v. g. mollitiei (vel numerum, aliam
 circumstantiam necessariam) omiseris, non tenetur
 teneri repetere confessiones intermedias, si
 fide, & legitime factas, (in quibus ex naturali
 livione defectum illum non fueris confessus) et
 validæ fuerint, & maneant validæ.

DUBIUM IV.

De Satisfactione.

ARTICULUS I.

Quæ ejus necessitas, & quantitas?

Resp. I. Satisfactio, seu pœnitentia à confessio
 data, est necessaria necessitate, non sacramentali
 sed præcepti, ideoque à confessario regulariter
 imponenda est, (secundum *Suar. & Regim. tom. 1. l. 7. n. 12.*
sub mortali Card. tamen *de Lugo c. 1. §. 1.*
v. d. 25. num. 47. v. g. si ob peccata venialia
 pœnitentia esset injungenda, ejus enim voluntaria
 riam omissionem venialem tantum esse. Ita etiam
Dian. p. 6. t. 6. R. 44.) Et quidem proportio
 tum peccatis, tum facultati pœnitentis. Ratio
 oris est, quia est pars sacramenti, non essentialis

sed integralis tantum, habens effectum ex opere operato, & majorem vi sacramenti, quàm sine eo. Ratio posterioris, tum ex *Trid. sess. 14. cap. 8.* tum quia Sacerdos tenetur curare integritatem sacramenti: & tam vindicare, quam mederi. *Bon. t. 1. d. 5. §. 3. p. 2.* Unde resolves.

I. Excusatur aliquando Confessarius, si levissimam (vel etiam nullam) pœnitentiam injungat: v.g. 1. Si pœnitentem vehementissimè contritum, aut aliter satisfecisse advertat. *Cajet. Navar. Suar. Regin. Bonac. de pœnit. d. 5. q. 5. §. 3. p. 2. num. 1. & 2. Esob. cap. 6. num. 41.* Cum verò id rarò, vel nunquam constare satis possit, tutius est, aliquam semper injungere, ut rectè monet *C. Lugo. d. 25. §. 4. num. 48.* 2. Si pœnitens sit mentis impositus, aut aliter impotens, aut morti proximus, aut valdè debilis: cui tamen prudenter injungi levem saltem pœnitentiam, v.g. percussione pectoris, invocationem nominis Jesu, (saltem corde) aliosve pios motus, vel ut per hæredes sacrificia, elemosynas, & similia opera pia curet, monet *Suar. Laym. & Bonac. l. c. & Navar.* qui addit, posse injungi, ut patienter ferat infirmitatem: quod tamen *Bon. l. c.* non probat, cum fieri possit, ut id valdè angat infirmum, timentem se non ritè satisfacere. 3. Quando scrupulosus sapius intra eandem horam redit cum novis culpis; quia supponitur satis imposita in præcedentibus. *Tambur. l. 4. cap. 1. ex Fagund.*

II. Etsi Confessarius peccet ex communi, si pro magis peccatis valde parvam pœnitentiam imponat, excusari tamen eum posse, putat *Diam. p. 3.*

t. 4. resol. 92. si addat illud, *quicquid boni fuerit*,
 &c. Verū hæc regula universaliter admitti nõ po-
 test, ubi bene notat C. Lugo, d. 25. num. 17. Cuius
 Tann. Palaus. &c. contra quos Diana pro se citat
 Bauni & Leand p. 6. t. 7. R. 5. & p. 9. t. 9. R. 54. Scilicet
 aliis non immeritò rejicitur, eo quod verba, ut
 te merè deprecatoria, non habeant vim elevandi
 omnia opera bona ad efficaciam Sacramentalia.
Aversa. q. 13. f. 7.

III. Minor justo licitè datur ex causa: qualis
 g. est magna contritio. 2. Fragilitas animi vel cor-
 poris, ob quam timetur majorem non impetru-
 rus. 3. Tempus Jubilæi, vel Indulgentiæ plenariæ.
 Ita Suar. Henric. Laym.

IV. Non potest injungi, 1. Ingressus religionis
 docet Sa. V. Satisfactio: quia id nimis durum videtur.
 2. Pœnitentia publica, si sit periculum reveren-
 tiæ confessionis: alias interdum pro publico
 peccato, potest & expedit.

V. Etsi possit, & aliquando ob fragilitatem pœ-
 nitentis etiam expediat, injungi opus alias de-
 bitum, seu præceptum, v. g. Missæ auditionem de-
 bitam, &c. ut docet Suar. Vasq. Laym. l. 5. t. 6. ca. 11. de
 alii Unde si scrupulosus sæpius redeat ad Confes-
 sarium, intra breve tempus semper nova confes-
 sio, non semper necesse est imponere pœnitentiam
 novam, cum opus antè debitum possit impo-
 ni, Bon. Henr. Lugo, Dian. p. 6. t. 7. R. 6. contra Suar.
 Regin. & Bauny. Si tamen Confessarius non expe-
 rimat, censetur imperasse opus liberum, ut docet
 iidem, & Dian. p. 3. tr. 4. R. 84. v. Cõn. d. 10. d. 1. q. 1.
 Dian. part. 4. tr. 4. R. 241.

VI. Etsi etiam possit injungi opus internum, uti contra *Marat. & alios* docet *Côn Hurt. & Dia. p. 4. t. 4. R. 24.* communiter tamen debet esse externū de afflictivum, v. gr. oratio, jejunium, eleemosyna. Nam avaris eleemosyna, luxuriosis afflictio corporis, convenit. Utrum vero licitè imponatur preces recitandæ pro defunctis, dubitari potest. *Vezæum. 2. c. 64. & Joannes Sancius, d. 16. n. 1.* negant. Affirmant probabilius *Turrian. de pœn. d. 37. dub. 4. C. Lugo, d. 35. f. 5. v. Dian. t. 4. p. 3. R. 54.*

VII. Potest etiam aliquando injungi cessatio ab aliquo bono opere, (v. g. nimia corporis afflictione) vel abstinentia aliqua vice à communione, ad promovendum majus bonum pœnitentis, si prudens Confessarius ad eum finem expedire judicet. *Salaz. Lugo, Dian. & c. cum Aversa q. 13. f. 3. contra Joannem Sancium.*

VIII. Etsi possit immediatè post absolutionem adhuc injungi, debet tamen fieri ante, ut servetur ordo judicii, *Dian. p. 3. t. 4. R. 136. & p. 5. t. 13. R. 36.* ubi ex *Cap. Emali & Ochag.* docet, etsi consuetudo habeat, ut ita fiat, illam tamen non induxisse obligationem.

Resp. II. Pœnitens communiter tenetur sub gravi obligatione, pœnitentiam, si rationalis sit, acceptare & implere, ut habet communis contra *Caj. Sylv. Nav.* Quorum sententia ad hoc saltem serviet, ut neminem non absolutum dimittas, si vel levissimam subire velit, ut notat *Sotus & Regim. l. 7. c. 2. v. Dian. p. 3. c. 4. R. 51 & p. 2. t. 15. R. 52.*

Dixi I. communiter: quia probabile est, quod docet *Lay. l. 4. t. 6. c. 15. Suar. & Dian. p. 3. t. 4. S. 136.*

con-

contra *Côn. Henric. & alios*, pœnitentiâ sub
 niali tantum obligare sequentibus casibus. Si
 posita sit pro solis venialibus. Ita citati *com
 Henric. & Fagund. 2. Si pro mortalibus alia obli
 sis. 3. Omissionem partis non gravis, in confes
 ne mortalium, vel etiam omissionem totius, si
 vis sit, v. g. unum Miserere. Côn. Reg. Fagund. *com
 Dian. p. 3. t. 4. R. 102. & p. 6. t. 8. R. 4. 5. Si Confes
 rius noluit obligare sub mortali: quia cum potest
 imponere pœnitentiâ liberè, & sine omni obli
 gatione, ut probat *Suar. hic d. 38. f. 7. Henric. &
 Fagund. Tann. Côn. de sacram. d. 10. dub. 8. n. 65. con
 tra Turr. & Vasq. potest etiam sub levi tantum im
 ponere. v. Dian. p. 3. t. 4. & p. 4. c. 4. R. 82. 5. Eum
 qui lucratur indulgentiam plenariam, liberari
 onere pœnitentiæ (nisi sit medicinalis, docet
 p. 5. t. 12. R. 3. & p. 9. t. 6. R. 36. ex Tann. Gran. Laym.
 & c. contra Valent. Marcha. & Avers.***

Dixi II. Si rationabilis sit: quia si iusto sit
 vior, ac difficilior, nec Confessarius eam moderari
 velit, non peccabit graviter pœnitens, si sine obli
 gatione discedens, alterius Sacerdotis iudicio pec
 cata submittat, ut docet *Suar. Côn. Laym. Imò ali
 am non obligabitur, si omninò injustam esse con
 stet, aut si pœnitens eam non possit implere, vel
 lius sit oblitus. Nec tunc ad aliud quicquam tenet
 tur, etsi expediat, ut is, qui sive culpabiliter, sive
 ne culpa oblitus est, in sequenti confessione limen
 tem sibi injungi petat. Ita *Côn. Lay. Dian. p. 4. t. 4. R.
 241. contra Richard & Sylv. qui putant talem con
 fessionem esse repetendam, quod præter ceteros
 tos, negat etiam C. Lugo, num. 87. ex Vasq. docent**

ullem satisfacere, si confiteatur illud peccatum oblivionis culpabilis. *Vnde resolves.*

I. Is, qui pœnitentiam implet in statu peccati mortalis, probabiliter quidem satisfacit præcepto, cum impleat ejus substantiam: peccat tamen, sed venialiter, ut docet *Suar. Laym. Dian. l. c.* quia Sacramenti partem suscipit indignè, & obicem potest effectui, scilicet remissioni pœnæ, (quem tamen, obice remoto, recuperari docet, *Navar. Tol. Cajet. Dian. p. 3. t. 4. R. 85. Fagund. Suar. &c.*) unde quamprimum est implenda, potestq; graviter etiam peccari nimium differendo, quod ex variis circumstantiis judicandum. *v. Dian. p. 2. t. 15. Res. p. 5. t. 13. R. 38.* Non esse autem grave seu mortale, si non differat ultra octiduum, docet *Hurt.* apud *Dian.* Imò posse differri per annum, (hoc est, quam diu non tenetur ad novum Sacramentum pœnitentiæ) vult ipse *Dian. p. 9. t. 7. R. 57. ex Amico Leand. &c.* Nisi tamen pœnitens dubitet, an postea possit implere: eo enim casu tenere quamprimum commodè potest. Similiter non esse mortale, si obligatus jejunare feria 6. differat in diem sequentem; vel obligatus communicare singulis mensibus, differat ad 6. vel 8. dies, affirmat *Dial. l. c. ex Palao* præsertim ex causa aliqua, tametsi levi.

II. Pœnitentiam (etiam medicinalem) impostam sub conditione hac, *si iterum labatur*, nec tineri acceptare, nec implere, eò quòd Cōfessarius nec Judex sit, nec Medicus peccatorū, docet *Dia. p. 6. t. 7. R. 49. ex Palao, Trull. &c.* Sed contrarium probabilius cum *Suar.* tenet *Aversa q. 13. f. 4.* quia

non imponit eam pro peccatis committendis sed commissis, sub conditione reincidentia.

III. Qui non implevit intra tempus prescriptum non ideo deobligatur.

IV. Potest satisfacere per alium, cui Confessor id concedit, vel qui per se non potest, ut docet *Regin. Fill. Fagund. Dian. p. 4. t. 4. Resol. 14.* hic tamen non tenetur, nisi Confessor id voluerit. An verò satisfaciens pro alio, simul pro se possit, alii ajuvantii probabiliter negant, ut habet *Sa.*

V. Non necessariò impletur ante communione.

Quæres. Qui pœnitentiam possit committere & quomodo?

Resp. I. Ex justa causa, quivis Sacerdos id potest si de novo ei confiteatur, ut habet communis sententia contra *Sorum & Vasq.* saltem si peccata non sint reservata; imò etiam probabiliter, etiam si talia fuerint, ut habet *Fernand.*

Resp. II. Sine nova Sacramenti administratione potest id solus Sacerdos, qui injunxit, si adhuc recordetur statum pœnitentis, & hic ad eum recitat tempore tam brevi, ut moraliter idem peccatum cœteri possit, v. g. intra hebdomadam, *Hier. & alii 4.* imò et si post longius intervallum, *Log. deversa, & Dian. p. 6. R. 46. & p. 9. t. 6. R. 57.* contra *Palzum, &c.* Ratio, quia iudex incognita causa non potest ferre sententiam. Ita *Sylv. Swan. Laym. Fill. Regin. Fagund. & C. Lugo.* contra *Nav. Henriq. Tol. Sa. Rodriq. Bejam. Valerum, Dian. p. 3. t. 4. Resol. 53, & p. 2. t. 1. misc. R. 53.* qui dicunt etiam alium posse, non repetitis peccatis. *Quæ*

sententia, etsi non ex ratione, ex principio tamen extrinseco videtur esse in praxi probabilis. (*Dian.* enim l. c. pro ea adducit .14. Authores, dicitq; esse usum sive praxin Confessariorum) & Confessarii posse servare, quando poenitens difficulter adduci potest ad repetenda peccata, vel tempus id non fert: praesertim si ex confessione (nam in ea, & non extra, debet fieri) aliorum peccatorum, & ex praesenti statu poenitentis, ipsiusq; testimonio, habeant aliquam confusam notitiam peccatorum praeterita confessionis. Ita *Fagund p. 2. l. 9. ca. 4. n. 22.* *Clugo, d. 25. § 6. n. 107. & 109.*

Resp. III. Ipse poenitens non potest commutare poenitentiam, etiam in evidentior meliorem, ut docent *Sanch. 4. mor. Cón. d. 10. n. 13. Regin.* & alii: etsi contrarium probabile dicat. *Dian. p. 3. t. 4. Resol. 53. & tom. 2. tr. 4. R. 53. ex Procell & Villalob.* Sed hoc *Turri* temerarium, *Card. de Lugo*, communi Theologorum & fidelium sensui repugnare dicit, d. 25. § 6. n. 75.

ARTICULUS II.

De Satisfactione per indulgentias.

§. I.

Quid sit indulgentia, & quid ad eam
requiratur?

Resp. I. Indulgentia est gratia, quâ certo aliquo opere, quod concedens praescribit, praestito, debita Deo poena temporalis, (non autem culpa) extinguitur.

Ff 2

17A